

LJUBLJANSKA BORZA

LJUBLJANA *Stock Exchange*

Vodnik za vlagatelje na Ljubljanski borzi

NA KRATKO O BORZI

Ime	Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana
Naslov	Slovenska cesta 56, Ljubljana
Spletna stran	www.ljse.si
100 % lastnik borze	Zagrebska borza d. d.
Število borznih članov	9
Glavni segment trga	Prva kotacija, trg delnic
Borzni indeks	SBITOP, SBITOP TR
Trgovalni čas	9.15 - 15.30 (svežnji: 8.00 - 15.30)
Trgovalni načini	- Neprekinjen način trgovanja (za bolj likvidne vrednostne papirje) - Avkcijski način trgovanja (za manj likvidne vrednostne papirje)
Poravnava poslov	KDD – Centralna klirinško depotna družba
Regulator trga kapitala	Agencija za trg vrednostnih papirjev

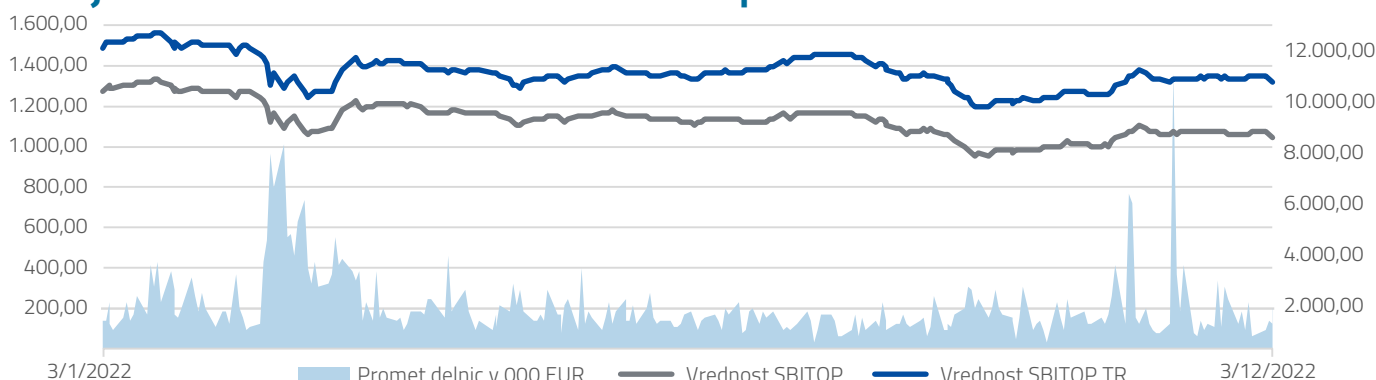
Tržna kapitalizacija in promet Ljubljanske borze v letu 2022

Tržna kapitalizacija konec leta 2022*	Leto 2022 (v mio EUR)	Delež v %
Vsi vrednostni papirji	44.407	100,00 %
Vse delnice	7.632	17,19 %
Delnice Prva kotacija	7.131	16,06 %

Promet v letu 2022	Leto 2022 (v 000 EUR)	Delež v %
Vsi vrednostni papirji	430.930	100,00 %
Vse delnice	430.434	99,88 %
Delnice Prva kotacija	421.059	97,71 %

*Delež vseh delnic predstavlja 13,2 % BDP v enoletnem obdobju 2021Q4 – 2022Q3 – 57,758 mio EUR; Vir: SURS.

Gibanje indeksov SBI TOP in SBI TOP TR ter promet z delnicami

ZAKAJ INVESTIRATI V SLOVENSKE DELNICE?

- Na borzi lahko trgujete z delnicami družb, ki sodijo med najboljše slovenske družbe. Te družbe dobro poznate in jim zato zaupate, da bodo uspešno poslovale tudi v prihodnje, s tem pa plemenitile vaš kapital.
- Informacije o slovenskih borznih družbah so vam lažje dostopne kot tiste o mednarodnih družbah: vse objave borznih družb so dostopne na sistemu SEOnet, mediji pa jih tudi intenzivno pokrivajo.
- Pri borznih posrednikih vam je na voljo analitična podpora, pri nekaterih pa lahko spremljate tudi trgovanje na borzi.

Družba	Povprečni dnevni promet v letu 2022 (v EUR)	Povprečno dnevno število poslov v letu 2022	Sprememba tečaja v letu 2022 v %	Delež delnic v prostem obtoku 28. 12. 2022 v %	Delež delnic v lasti tujcev 31. 12. 2022 v %
Cinkarna Celje, d. d.	89.670	11,4	-11,2 %	55 %	10,91 %
Intereuropa, d. d., Koper	304	0,5	-17,1 %	13 %	0,32 %
Krka, d. d., Novo mesto	757.436	75,1	-22,0 %	68 %	20,92 %
Luka Koper, d. d., Koper	71.449	10,1	1,6 %	38 %	8,51 %
NLB d. d.	325.649	27,9	-18,1 %	35 %	69,23 %
Petrol, d. d., Ljubljana	208.310	20,2	-21,3 %	58 %	30,38 %
Pozavarovalnica Sava, d. d., Ljubljana	71.286	11,2	-19,7 %	44 %	33,43 %
Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana	40.558	8,5	-16,0 %	32 %	6,31 %
Zavarovalnica Triglav, d. d., Ljubljana	112.839	15,2	-6,3 %	37 %	16,13 %

KATERI PRODUKTI SO VAM NA VOLJO?*

Trg delnic (24 instrumentov):

- Prva kotacija
- Standardna kotacija

Trg obveznic (36 instrumentov):

- Obveznice
- Zakladne menice
- Komercialni zapisi

Trg strukturiranih produktov (7 instrumentov)

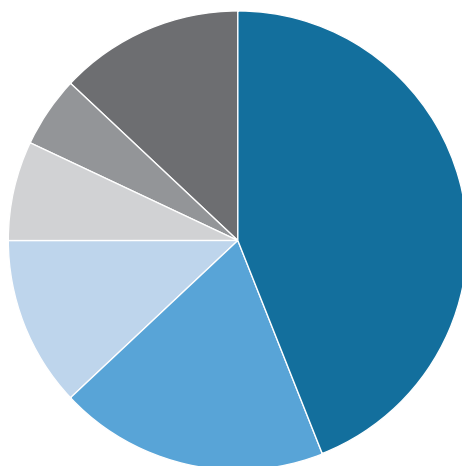
- ETF

Trg SI ENTER (113 instrumentov):

- Segment ADVANCE
- Segment BASIC
- Segment PROGRESS

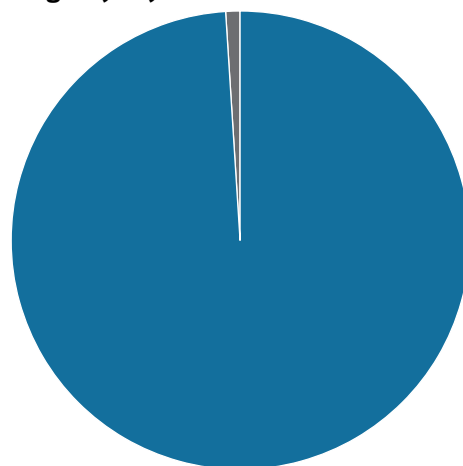
*stanje na dan 31. 12. 2022

Najprometnejše delnice v letu 2022

Krka 44,17 %	Zavarovalnica Triglav 6,58 %
NLB 18,99 %	Cinkarna Celje 5,23 %
Petrol 12,15 %	ostale 12,89 %

Sestava prometa z vrednostnimi papirji po tipih finančnih instrumentov na vseh trgih Ljubljanske borze v letu 2022

delnice 99,88 %	zakladne menice 0,00 %
obveznice 0,03 %	strukturirani produkti 0,09 %
komercialni zapisi 0,00 %	

DRUŽBE V PRVI KOTACIJI

PRVA KOTACIJA

V Prvi kotaciji so borzne družbe, ki izstopajo po svoji mednarodni odprtosti, likvidnosti, velikosti in transparentnosti poslovanja. Za vlagatelja pomeni Prva kotacija določeno zagotovilo kakovosti vrednostnega papirja, ki predstavlja sorazmerno varnost naložbe.

INDEKS

- SBITOP služi kot »benchmark« indeks, ki nudi informacije o ogibanju cen najbolj likvidnih in največjih delnic na organizira-nem trgu. Gre za indeks celotnega trga oziroma »broadband« indeks, katerega namen je slediti najboljšim delnicam na Ljubljanski borzi in tako nuditi osnovo za naprednejše finančne produkte.
- SBITOP TR je indeks celotne donosnosti, ki v svojem izračunu, poleg tržnih tečajev, upošteva tudi potrjene dividende, sicer pa prav tako, kot indeks SBITOP, meri donosnost najbolj likvidnih slovenskih delnic na Ljubljanski borzi.

SLOVENSKI KODEKS UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Kodeks je vlagateljem v veliko pomoč pri preverjanju nivoja in oceni tveganja upravljanja, vodenja in nadziranja posamezne borzne družbe. Glavni cilj Kodeksa je razvoj dobre prakse korporativnega upravljanja v Sloveniji. Vse borzne družbe so dolžne vsako leto javno razkriti izjavo o skladnosti s Kodeksom, ki daje vlagateljem dober vpogled v nivo korporativnega upravljanja pri posamezni družbi. Kodeks skupaj pripravljata Ljubljanska borza in Združenje nadzornikov Slovenije.

ZDRUŽENJE NADZORNIKOV
SLOVENIJE

za učinkovito korporativno
upravljanje

KAKO POTEKA TRGOVANJE NA LJUBLJANSKI BORZI?

Trgovanje z vrednostnimi papirji poteka preko borznoposredniških hiš, investicijskih podjetij in bank, ki so članice Ljubljanske borze. Za začetek trgovanja na borzi je potrebno z izbrano članico Ljubljanske borze podpisati pogodbo o borznem posredovanju in poskrbeti za odprtje trgovalnega računa. Pri tem mora vlagatelj zagotoviti sledečo dokumentacijo:

- veljavni osebni dokument za fizične osebe,
- izpisek iz sodnega registra, ki ne sme biti starejši od treh mesecev za domače pravne osebe,
- overjen izpisek iz sodnega oz. drugega registra države sedeža za tuje pravne osebe,
- davčno številko,
- številko transakcijskega računa, kamor bodo nakazana denarna sredstva.

Trgovanje poteka preko trgovalnega sistema

Ljubljanska borza trguje na mednarodni trgovalni platformi Xetra® T7, ki omogoča vnos različnih vrst naročil za trgovanje ter različne trgovalne mehanizme, kot so neprekinjeno in avkcijsko trgovanje, otvoritvene, prekinitvene in zaključne avkcije ter vzdrževanje likvidnosti. Neprekinjeno trgovanje se začne ob 9.15 uri z odprtjem otvoritvene avkcije in potem omogoča neprekinjeno sklepanje poslov po tečajih v okviru vsakokratne najboljše ponudbe in povpraševanja. V avkcijskem načinu trgovanja, ki je namenjeno manj likvidnim delnicam, se vsi posli za posamezno delnico sklenejo enkrat v dnevni po enem samem tečaju.

Vsa naročila vlagateljev lahko v sistem Xetra® T7 vnašajo le pooblaščen borzni posredniki. Vnos naročil je možen vsak trgovalni dan od 8.00 ure dalje, samo trgovanje pa poteka med 9.15 in 15.30 uro.

V sistemu Xetra® T7 je možna uporaba naslednjih naročil:

- Tržna naročila
- Omejena naročila
- Naročila s pogoji načina izvršitve:
 - Naročila s skrito količino
 - Stop naročila
 - Naročila takoj-ali-prekliči
 - Naročila izvrši-ali-prekliči
 - Naročila zavedi-ali-prekliči
- Naročilo s pogoji omejitve veljavnosti izvršitve na posamezno trgovalno fazo:
 - Samo v otvoritveni avkciji (opening auction only)
 - Samo v zaključni avkciji (closing auction only)
 - Samo v avkciji (auction only)
- Naročilo s pogoji časovne veljavnosti:
 - Dnevno naročilo (good-for-day)
 - Naročilo do določenega datuma (good-till-date)
 - Naročilo do preklica (good-till-cancelled)

Priporočamo, da se glede nasveta o najprimernejših naročilih in taktiki trgovanja obrnete na svojega borznega posrednika.

Obračun in poravnava poslov, sklenjenih na Ljubljanski borzi

Za posle, sklenjene na Ljubljanski borzi, velja, da postanejo stranke posla dokončno zavezane za izpolnitev obveznosti iz poslov, sklenjenih na določen trgovalni dan (T+0), najkasneje do 17.30. ure na ta isti dan. Dokončnost transakcij je dosežena s transferjem zadevnih papirjev in kupnine na dan T+2 najkasneje do 15.00. ure. V primeru obračuna in poravnave poslov, sklenjenih na organiziranem trgu, KDD uporablja t. i. »BIS DvPModel 2« (neto princip na denarni strani posla, bruto princip na strani papirjev).

Davki

	slovenski vlagatelji	
	pravne osebe v %	fizične osebe v %
Obresti	15	25,0
Dividende	15	25,0
Kapitalski dobički	15	25,0*

* Davčna stopnja za prvih pet let imetništva kapitala znaša 25,0 %, nato se vsakih pet let zniža za 5 % in sicer na 20 % po dopolnjenih petih letih in 15 % po dopolnjenih desetih letih imetništva kapitala.

KAKO IN KJE DOBITE INFORMACIJE O TRGOVANJU?

Najboljši vir informacij in svetovanja je vaš izbrani **borzni posrednik**. Pri njem lahko dobite redna poročila in podatke o trgovanju, o delnicah, analitična poročila o posamezni delnici, nakupna in prodajna priporočila ter druge koristne informacije.

Podatki o trgovanju z delnicami so na voljo na **spletni strani borze** (www.ljse.si), pa tudi na spletnih portalih borznoposredniških družb in drugih ponudnikov tovrstnih informacij. Pri nekaterih lahko trgovanje spremljate tudi v živo.

Na **SEOnet** (<https://seonet.ljse.si>) so brezplačno na voljo informacije o poslovanju borznih družb, kot so letna in kvartalna poročila, ter tudi pretekle in tekoče informacije, za katere družbe menijo, da lahko vplivajo na ceno delnice, prospekti in druge pomembne informacije.

SEONET
LJUBLJANA Stock Exchange

INFO HRAMBA (<https://www.oam.si>) je zanesljiva in uradna centralna točka vseh nadzorovanih informacij slovenskih borznih družb in bo v prihodnje tudi del panevropskega sistema z eno vstopno točko za območje celotne EU.

INFOSTORAGE
LJUBLJANA Stock Exchange

IZBERITE SI SVOJEGA BORZNEGA POSREDNIKA

Borzni posrednik bo na trgu izvrševal vaša naročila za nakup in prodajo vrednostnih papirjev, obenem pa vam bo svetoval na primer:

- kateri instrument predstavlja priložnost za nakup (na podlagi priporočila analitikov),
- katero naročilo je najprimernejše za doseg vašega cilja pri prodaji ali nakupu,
- pošiljal vam bo informacije o dogajanju na trgu, pri njem lahko dobite informacije o pričakovanih gibanja cen instrumentov v prihodnje (na podlagi analitičnih predvidevanj),
- nekateri borzni posredniki vam bodo omogočili spremljanje trgovanja na borzi in trgovanje preko spletne aplikacije,
- nekatere borzne hiše organizirajo za svoje stranke izobraževalna srečanja in podobno.

Borznega posrednika lahko izberete pri naslednjih borznih družbah in bankah, ki so člani Ljubljanske borze:

ČLAN	TELEFON	SPLETNA STRAN
BKS Bank AG, Bančna podružnica	+ 386 1 589 57 00	www.bksbank.si
Erste Group Bank AG, Dunaj*	+ 43 5 010 010 100	www.erstegroup.com
Ilirika borzno posredniška hiša, d. d.	+ 386 1 300 22 80	www.ilirika.si
InterCapital securities Ltd., Zagreb*	+ 385 1 482 58 90	www.intercapital.hr
Nova KBM, d. d.	+ 386 2 229 20 81	www.nkbm.si
Nova Ljubljanska banka, d. d.	+ 386 1 476 51 99	www.nlb.si
Raiffeisen Bank International AG*	+ 43 1 7170754 00	www.rbinternational.com/en
SKB banka, d. d.	+ 386 1 471 50 71	www.skb.si
WOOD & Company Financial Services, a.s., Praga*	+ 420 222 096 111	www.wood.cz

*Tuji član z oddaljenim dostopom

Omejitev odgovornosti: Ta brošura je oblikovana z namenom omogočiti splošne informacije o Ljubljanski borzi, njenih storitvah ter o slovenskem trgu kapitala. Niti borza niti katerakoli druga pravna ali fizična oseba, ki je sodelovala pri nastanku in izdelavi te brošure, zato ne odgovarja za nobeno škodo, ki bi izhajala iz uporabe informacij v tej brošuri. Celotno objavljeno vsebino bralci uporabljajo na lastno odgovornost. Vsebina, kot je objavljena v tej brošuri, v kolikor ni tako izrecno navedeno, ne pomeni ponudbe ali vabila k oddaji ponudbe za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev. Seznanitev z vsemi oblikami tveganja pri naložbah v vrednostne papirje je pogoj za oblikovanje ustrezne investicijske odločitve, zato borza bralcem priporoča, da ne sprejemajo investicijskih odločitev zgolj na osnovi objavljenih informacij v tej brošuri, temveč se o tem posvetujejo s pooblaščenimi strokovnjaki na ustreznih področjih.

LJUBLJANSKA BORZA
LJUBLJANA *Stock Exchange*

🏢 Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana
Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana

☎ 01 471 02 11 🌐 www.ljse.si

☎ 01 471 02 13 ✉ info@ljse.si